

การพัฒนาความสามารถการเขียนความเรียงภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนผังความคิด

Development of Thai Writing Ability of Prathomsuksa 2
Students Using Mind Mapping

สุนิษา เกาะอ้อม¹

อัญชลี ทองเฒ่า²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทย 3) ศึกษาความพึงพอใจ ต่อการเรียนการเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนรัตนโกสินทร์-รังสิต เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียน 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทย 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ 4) Paired simple t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการทดสอบการเขียนแบบประสบการณ์และแบบจินตนาการนักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทย คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าสถิติ $t = 30.543$ และค่า Sig = .000 3) ความพึงพอใจภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.26)

คำสำคัญ: การพัฒนาความสามารถการเขียนวิชาภาษาไทย , แผนผังความคิด

¹ นักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

² ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา

การเขียนความเรียงเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื่องจากการเขียนความเรียงเป็นการเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ตลอดจนการใช้ศิลปะในการเขียน เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและ สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีระบบระเบียบ การเขียนความเรียงจึงมีความสำคัญต่อ ผู้เรียนเป็นอย่างมากในการพัฒนาให้ ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก การเขียนความเรียงนั้น ต้องใช้ทักษะหลายด้านประกอบกันจึงจะเขียนความเรียงได้ดี ดังที่ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534, น.1) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนความเรียงไว้ว่า การเขียนความเรียงเป็นการเขียนขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ยิ่งของการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ การเขียนความเรียงจึงเป็นทักษะสำคัญซึ่ง จะต้องฝึกให้นักเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.25) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนความเรียงดังนี้ การเขียนความเรียงมีความ จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะผู้เขียนความเรียง นอกจากจะต้องค้นคว้าด้านความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะเขียนแล้ว ผู้เขียนยังจะต้องแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกของตนในข้อเขียนนั้น ๆ

ทักษะการเขียนที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับการเขียน พบว่าในปัจจุบัน นักเรียนในประเทศไทยมีภาวะไม่ชอบการเขียน ดังเช่น บทความเด็กไทยยุคใหม่ทำไมไม่ชอบการเขียน ต่อไป นิศาชล ชมเชย และคณะ (2555 September-October 3,17(3) น.25-9.) ได้ว่าเมื่อเข้าสู่ยุคสมัยที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตมากขึ้น จนอะไร ๆ ก็หายไปหมด เด็กไทยนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น จนเด็กเริ่มอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ หรือแม้แต่เล่นนอกบ้านน้อยลง จนน่าเป็นห่วง ทำให้การฝึกฝนกล้ามเนื้อมือไม่เป็นไปตามพัฒนาการของเด็ก เพราะในช่วงสำคัญ 0-7 ปี มีโอกาสในการได้ใช้นิ้วมือทั้ง 5 เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสื่อกระตุ้นประสาทสัมผัส เมื่อกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสนี้มีข้อมูลที่น้อย การนำความจำเดิมที่เป็นประโยชน์ตอนที่สมองปฏิบัติตนเองก็เลยไปไม่ถึงจุดสูงสุด เมื่อเด็กโตขึ้นจนเลยวัยสำคัญ ปัญหาของการใช้ “นิ้วมือ”

ที่น้อยก็จะไปส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กไทย และปัญหาที่พบต่อมาคือ ปัญหาเรื่องลายมือ ปัญหาเรื่องการเขียนกลับด้าน เช่น เขียน ถ เป็น ภ, ด เป็น ค เป็นต้น ซึ่งปัญหาเล็กๆ เหล่านี้ อาจทำให้เด็กสื่อสารผ่านการเขียนผิดเพี้ยนไปได้ และเป็นปัญหาที่มีจุดเริ่มต้นมาจากวิถีชีวิตในปัจจุบันทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม จากบทความดังกล่าวเป็นเพียงปัญหาส่วนหนึ่งของความสามารถด้านการเขียนของเด็กเท่านั้น ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ และพัฒนาทักษะของตนเองได้ดี ต้องอาศัยปัจจัยส่งเสริมหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น แรงสนับสนุนที่เหมาะสมจากคุณครู หรือผู้ปกครอง โดยการชมเชยเมื่อเด็กทำถูก และคอยสอนแทนการดุเมื่อเด็กทำผิด เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ สนับสนุนโอกาสให้เด็กได้เล่นเกมเล่นของเล่นที่ช่วยพัฒนาทักษะอย่างเหมาะสม และที่สำคัญคือ เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะอย่างสม่ำเสมอ การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยทำให้เด็กมั่นใจในข้อมูลที่ตนได้รับ ส่งผลให้เด็กกล้าคิดกล้าตัดสินใจ และกล้าแสดงออกมาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ต่อไป

จากสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การเขียนความเรียง เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัญหาสำคัญอยู่ที่การขาดความรู้ประสบการณ์ ความช่างสังเกต ความคิด การใช้ภาษา และขาดการฝึกฝน ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะมีพื้นฐานของการเป็นผู้เขียนที่ดี แต่ถ้าไม่ริเริ่มที่จะเขียนและฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ก็คงไม่อาจเป็นผู้เขียนที่ดีได้ เพราะการฝึกฝนย่อมช่วยเพิ่มพูนทักษะการเขียนให้ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน และเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเขียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ สาระหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2. 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กล่าวถึง การเขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ง่าย ๆ และ เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ แต่ในปัจจุบันสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนหลายคนเขียนความเรียงไม่เป็น ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ความเรียงที่เขียนขาดความน่าสนใจ ไม่สามารถจูงใจผู้อ่านได้จากปัญหาที่กล่าวมาจะเห็นว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังเขียน ความเรียงได้ไม่ดีและบางส่วนยังเขียนความเรียงไม่เป็น ซึ่งก็คือนักเรียนวางโครงเรื่องไม่เป็น เรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ ขาดความรู้ และความคิดในเรื่องที่เขียน การใช้ถ้อยคำ ลำนวนและการเรียบเรียง ประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนสะกดคำผิด ไม่รู้จักย่อหน้า เขียนคำนำ ไม่ถูกต้องไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง และไม่สามารถเขียนสรุปความได้โดยสาเหตุนั้นอาจจะมาจากนักเรียนไม่ชอบเขียนความเรียง นักเรียนได้รับการฝึกฝนน้อย ทั้ง ๆ ที่เป็นการเขียนที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยทั้งความรู้และความคิดสร้างสรรค์ และที่สำคัญครูมุ่งสอนให้นักเรียนเขียนความเรียงให้เป็นในขณะที่ฝึกเพียง 1- 2 ครั้ง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกล้อแท้เบื่อหน่าย และไม่ชอบเขียนความเรียง ดังนั้นการใช้ภาษาเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญต้องเรียนรู้และฝึกฝน

การเขียนความเรียงเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนักเรียนทำให้นักเรียนเขียนความเรียงได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเขียนไม่ตรงตามรูปแบบที่กำหนด เขียนเรื่องวกวนไม่สามารถเรียบเรียง

เนื้อหาให้เป็นเรื่องราวตามลำดับขั้นตอน ไม่สามารถประมวลและถ่ายทอดความคิดออกมาได้และใช้ภาษาไม่เหมาะสม สอดคล้องกับ มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร (2534, น.27) กล่าวถึงปัญหาการเขียนของนักเรียนว่า “นักเรียนไม่สามารถเรียบเรียงข้อความให้เป็นเรื่องเป็นราวและสละสลวยได้กว่าจะเขียนจบแต่ละเรื่องต้องใช้เวลาอย่างมาก” ความคิดนี้สอดคล้องกับ สลิล ศิริมงคล (2539, น.7) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเขียนที่มักพบเสมอในการสอนเขียนเช่น “นักเรียนไม่สามารถเขียนเรื่องให้จบตามที่ต้องการได้ ในบางครั้งเขียนเรื่องไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนด ถึงแม้บางคนจะเขียนเรื่องได้เป็นจำนวนมากแต่เรื่องกลับไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง การใช้ภาษาไม่สละสลวยขาดสำนวนโวหารที่ดี” นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2542, น.55) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย (กองวิจัยกรมวิชาการ ทางการศึกษา) ว่า ประเด็นที่เป็นปัญหามาก คือ การฝึกกระบวนการคิด การเขียนอธิบาย โดยลำดับความคิดและเหตุการณ์

จากการศึกษาสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการเขียนความเรียงโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และสามารถจัดลำดับการเขียนความเรียงได้อย่างเป็นระบบและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนความเรียง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ฝึกฝนพัฒนาทักษะการเขียนสรุปความให้มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง คือการจักทำแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ถ้าครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี รู้จักใช้เทคนิควิธีสอนและนวัตกรรมที่เหมาะสม ก็จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

การใช้แผนผังความคิด (Mind map) หรือแผนที่ความคิด เป็นเทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้จัดระเบียบข้อมูลและความคิดที่มีอยู่อย่างหลากหลายให้เป็นระบบ โดยผ่านการเขียนคำสำคัญ การวาดสัญลักษณ์ การระบายสีออกมาเป็นแผนผังความคิด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนคิด จดจำ เข้าใจในเนื้อหาและสามารถนำเสนอข้อมูลออกมาได้ ดังที่ โทนี่ บูซาน (Tony Buzan 1991 : 117) ได้กล่าวว่า ธรรมชาติของแผนผังความคิดนั้นเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นกับการทำงานของหัวคิดและยังสามารถนำไปใช้กับแทบทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิด การฟื้นความจำ การวางแผนหรือการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และ ธิดา ฤทธากัย (2537, น. 27) ได้อธิบายลักษณะของแผนภาพว่า มีลักษณะเป็นเค้าโครงที่มีเส้นโยงใยติดต่อเชื่อมโยง เพื่อนำข้อมูลจากบทอ่านมาสัมพันธ์กันในการสร้างแผนภาพนั้น นักเรียนสามารถนำรายละเอียดประกอบใจความสำคัญ (Main Idea) ได้ นักเรียนจะต้องเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันให้ชัดเจน การสร้างแผนภาพจำทำให้นักเรียนมีทักษะในการทำความเข้าใจดีขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนต่อไป

การใช้แผนผังความคิด (Mind map) หรือแผนที่ความคิด จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน โดยนำแผนผังความคิดใช้ในการวางแผน เน้นการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและการสร้างองค์ความรู้ เพราะการเรียนโดยใช้รูปแบบแผนผังความคิด นักเรียนจะได้ใช้ความคิดอย่างเป็นขั้นตอน โดยการแยกแยะความคิดหลักและความคิดรองของเรื่องที่จะเขียน โดยนักเรียนได้ใช้ความคิดของตนเอง

อย่างเต็มที่ในการแสดงความคิด เพื่อชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ที่มีต่อหัวเรื่องที่ใช้ในการเขียน นอกจากนี้นักเรียนยังเกิดความสุขสนทนากับการใช้จินตนาการในการตกแต่งภาพและรูปแบบของงานที่เชื่อมโยงสู่เรื่องที่เขียนอีกด้วย นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ความคิดและฝึกทักษะการเขียนไปในตัว ซึ่งช่วยให้นักเรียนพบแนวทางในการเรียนรู้ เกิดความสนใจ และเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ในการพัฒนาด้านการเรียนวิชาภาษาไทยและการศึกษาหา ความรู้วิชาต่าง ๆ ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต และในการใช้แผนผังความคิดยังช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาการมีความรู้ที่คงทน แต่ถ้าผู้เรียนต้องการเรียนสิ่งใหม่โดยไม่มีพื้นฐานมาก่อน ไม่เกี่ยวข้องกับความรู้เดิม การเรียนรู้ชนิดนี้เรียกว่าการเรียนรู้แบบท่องจำ ซึ่งเป็นวิธีที่แสดงให้เห็นโครงสร้างของเนื้อหา ความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงและแนวคิดในเรื่องนั้น ๆ ช่วยให้ความคิดของผู้เรียนต่อสิ่งที่เรียนรู้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้การเขียนความเรียงน่าจะนำแผนผังความคิดมาส่งเสริมการเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์-รังสิต ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการ ความเข้าใจ ไปใช้ กับการเรียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและการเขียนในระดับสูงขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาความสามารถการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดอยู่ในระดับมาก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนรัตนโกสินทร์-รังสิต เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียน 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน ทั้งหมด 30 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การใช้แผนผังความคิด

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทย
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

2. เนื้อหา วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนรัตนโกสินทร์-รังสิต สังกัดการศึกษาเอกชน เนื้อหาที่ใช้ในครั้งนี้เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 เรื่อง การเขียนจำนวน 8 แผน แผนละ 60 นาที รวม 16 ชั่วโมง

3. ระยะเวลา ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 รวมจำนวน 16 ชั่วโมง ชั่วโมงละ 60 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทย
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และรายละเอียดให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

1.2 ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนก่อนเรียน (Pre-Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเขียนความเรียง เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

2. ขั้นตอนทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนจำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง ในแต่ละแผนมีแบบทดสอบความสามารถการเขียนความเรียงหลังเรียน และประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด เป็นรายบุคคล

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามแผนจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงหลังเรียน (Post-Test) โดยใช้แบบทดสอบการเขียนเรียงความ ที่เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

3. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการเรียนการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิด

เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ และการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ Paired-Samples t-test แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ประมวลผล แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุปผลและอภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลของการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า จากการทดสอบการเขียนแบบประสบการณ์และแบบจินตนาการนักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงภาษาไทย พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด เท่ากับ 2.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .681 และคะแนนหลังเรียนการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด เท่ากับ 8.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .568 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าสถิติ $t = 30.543$ และค่า $\text{Sig} = .000$ ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการเรียนการเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิด พบว่า ความพึงพอใจภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.23) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.25) ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.29)

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลของการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า จากการทดสอบการเขียนแบบประสบการณ์และแบบจินตนาการนักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนได้ทำแบบฝึกการเขียนความเรียงแบบประสบการณ์จำนวน 4 ครั้งและแบบทดสอบ นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และมีนักเรียนที่ไม่ผ่านจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ส่วนการเขียนความเรียงแบบจินตนาการจำนวน 4 ครั้งและแบบทดสอบ นักเรียนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้การเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิดนั้นทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้าน การเขียนความเรียงเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังที่ มาลี นิสสัยสุข (2535, น.18) ธิดา ฤทธากัย (2537, น. 27) และ กัณฑ์ คำหอมกุล (2547, น.47) กล่าวถึงแผนผังความคิดไว้ว่า การใช้แผนภาพมักใช้แสดงเกี่ยวกับ สังกัษของคำหรือลำดับองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นขอบข่ายของสังกัษ ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจดจำมากขึ้น แผนผังแสดงถึงความรู้ความคิดความเข้าใจของผู้เรียนที่ผ่านการประมวลความรู้ความคิดตามลำดับขั้นตอนและเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ด้วยการเขียนคำประโยค วลี สัญลักษณ์ และเส้นเชื่อมโดยให้คำสำคัญ หรือหัวข้อเรื่องอยู่ตรงกลางหรือด้านบนสุดของแผนผังส่วนใจความรองกระจายออกไปหรือแตกสาขา ออกมาซึ่งประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ คำสำคัญเส้นเชื่อมโยงและคำหรือวลีที่แสดงถึงข้อมูลหรือคำสำคัญนั้น ๆ นักเรียนสามารถนำรายละเอียดประกอบใจความสำคัญได้ นักเรียนจะต้องเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันให้ชัดเจน การสร้างแผนภาพจำทำให้นักเรียนมีทักษะในการทำความเข้าใจดีขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนที่ความคิด ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แผนที่ความคิดพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 80.49 และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปจำนวน 26 คนจากจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 และชานนุด อุ้มมะตี (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียน

เรียงความของนักเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.72 คิดเป็นร้อยละ 58.60ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.63 คิดเป็นร้อยละ 83.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนความเรียงภาษาไทย พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด เท่ากับ 2.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .681 และคะแนนหลังเรียนการพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด เท่ากับ 8.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .568 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีค่าสถิติ $t = 30.543$ และค่า Sig = .000 ซึ่งน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้การเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิดทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความคิดในเรื่องของการเขียน ซึ่งเดิมนักเรียนยังไม่เคยวิธีการหรือเทคนิคนี้มาก่อน จึงทำให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยเฉพาะเรื่องความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนมีคะแนนค่อนข้างสูง หลังจากเรียนโดยใช้แผนผังความคิดแล้วผู้วิจัยได้ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนวิชาภาษาไทยอีกครั้ง นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนความเรียง มีคะแนนสูงตั้งแต่ 7-9 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนุด อุ่นมะติ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคระดมระดมและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.72 คิดเป็นร้อยละ 58.60 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.63 คิดเป็นร้อยละ 83.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลักษณะวิทย์ รัตนวร (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ที่เน้นผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.81 คิดเป็นร้อยละ 56.03 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.94 คิดเป็นร้อยละ 73.14 และความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์เน้นผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสงระวี ประจวบวัน (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้านทักษะการเขียนความเรียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้

แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการเรียนการเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิด พบว่า ความพึงพอใจภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.23) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.25) ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.29) จะเห็นได้ว่าทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระดับมาก กล่าวคือด้านผู้เรียน นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับ มีความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้กับวิชาอื่นได้และมีความสามารถในการเขียนผังความคิด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการเขียนแผนผังความคิด, ทำให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานได้ และทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับ ผู้สอนให้ความรู้เรื่องที่เรียนอย่างเป็นกันเอง) ช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อมีปัญหา และ ผู้สอนทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชานนุด อุ่นมะดี (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความด้วยเทคนิคระดมสมองและผังความคิด อยู่ในระดับมาก ลักษณะารีย์ รัตนวร (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ที่เน้นผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับค่อนข้างดี แสงระวี ประจวบวัน (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงที่ใช้วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากและศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพการ์ตูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบจากงานวิจัย

การเรียนการเขียนความเรียงโดยแผนผังความคิดเป็นสิ่งที่เกิดผลดีและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนการเขียนความเรียง เช่น เริ่มต้นจาก คำ วลีและประโยค เป็นไปตามลำดับขั้นตอน

ในการเรียนการเขียนแผนผังความคิด เริ่มแรกครูจะต้องแสดงตัวอย่างและให้นักเรียนได้ฝึกการเรียงลำดับความคิดเป็นสิ่งที่สำคัญโดยเริ่มจากคำสำคัญ(Key word) ต่อจากนั้นแสดงความคิดโดยคำสำคัญ(Key word) เป็นการเชื่อมโยงความคิดหลักไปหาความคิดย่อย และหลังจากนั้นจึงให้สร้างวลีหรือประโยคจากคำสำคัญ(Key word) เมื่อได้ครบองค์ประกอบในการเขียนเรื่องจึงให้นักเรียนนำประโยคเหล่านั้นมาเรียงเชื่อมโยงกันเป็นความเรียง เมื่อทำแบบฝึกหัดที่ 1 การเขียนประสบการณ์(การช่วยเหลือครอบครัว) นักเรียนยังไม่เข้าใจวิธีการของการเขียนโดยใช้แผนผังความคิด แต่เมื่อทำแบบฝึกหัดที่ 2-4 นักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเขียนแบบจินตนาการ นักเรียนสามารถเขียนได้ดีตั้งแต่แบบฝึกที่ 5-8 เพราะมีคะแนนสูง แสดงว่า นักเรียนชอบงานที่เป็นเรื่องที่คิดฝันหรือสร้างสรรค์มากกว่าการเขียนแบบความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

อีกประการหนึ่ง การเขียนความเรียงโดยใช้แผนผังความคิด เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น เกิดความสนใจ เกิดความสงสัย ซักถาม ในการเขียนความเรียงแบบประสบการณ์ มีข้อจำกัดในเรื่องของคำที่นำมาใช้ ส่วนการเขียนแบบจินตนาการนักเรียนจะไม่ค่อยถามกัน เพราะคำที่ใช้ นั้น มีความหลากหลาย จึงทำให้เขียนได้มากกว่าการเขียนความเรียงแบบประสบการณ์ ดังที่ Piaget (1970) กล่าวว่า ความเติบโตทางสติปัญญาเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนจัดจำแนกจำพวกทางด้านความคิด หรือโครงสร้างความรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยมโนคติเกี่ยวกับสิ่งของและเหตุการณ์ที่มีคุณลักษณะทั่วไปหรือคุณลักษณะเฉพาะบางประการร่วมกัน เมื่อคนเรามีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใหม่หรือสิ่งที่เราไม่คุ้นเคย จะเกิดการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้จัดจำพวกไว้แล้ว ถ้ามีลักษณะผสมกลมกลืนกัน ก็จะเพิ่มความรู้ใหม่เข้ากับโครงสร้างที่มีอยู่เดิม (Assimilation) แต่ถ้าข้อมูลใหม่นั้นไม่อยู่ในลักษณะความรู้ที่มีอยู่แล้ว ก็จะเกิดการปรับความรู้ด้วยการสร้างโครงสร้างความรู้ขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนโครงสร้างความรู้เก่าด้วยความรู้ใหม่

ดังนั้นการที่ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนแผนผังความคิดบ่อยๆ หรือสม่ำเสมอก็จะช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในเรื่องของการเขียนขั้นสูงต่อไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การสอนแผนผังความคิด อาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ครูจะต้องนำเสนอตัวอย่างที่สามารถสร้างความคิดให้กับนักเรียนโดยครูควรสอนให้คิดตามลำดับขั้นตอนและเมื่อนักเรียนเชื่อมโยงได้ นักเรียนก็จะปฏิบัติได้ด้วย

2. การเลือกเรื่องที่นำมาจัดกิจกรรมควรเป็นเรื่อง ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป เพราะถ้าเรื่องยากมาก นักเรียนจะคิดแผนผังความคิดช้าและเขียนช้าด้วย เช่น การเขียนแบบประสบการณ์ เรื่องการช่วยเหลือครอบครัวและการจรรजर

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการเขียนความเรียงของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังความคิดกับ สื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

บรรณานุกรม

- กัณหา คำหอมกุล. (2547). การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบผังความคิด (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์ กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์จำกัด.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2534). การสื่อสารสถาบันกับการสร้างภาพพจน์: กรณีศึกษาการเคหะแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์น.ม. (การสื่อสารมวลชน) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชานนุด อุ่นมะดี. (2550). ผลการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถ ในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุตรธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ธิดา ฤทธากัย.(2537). ประสิทธิภาพของ K-W-L Plus ที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและ การสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3.โรงเรียนศรีบุญยานนท์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิศาชล ชมเชย.(2555) การศึกษาระดับความเครียดและผลของการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมที่มีต่อความเครียดในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนางานของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ.
- ประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์. (2549) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โดยใช้แผนที่ความคิด . มหาวิทยาลัยขอนแก่น/ขอนแก่น.
- มาลัย นิสสัยสุข (2535). รายวิชาหลักการสอน รหัส 2142305 เอกสารประกอบคำสอน. กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร. (2534) สภาพความต้อการและปัญหาสื่อการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/กรุงเทพฯ.
- ลักษณารีย์ รัตนาร (2551).ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี. ศูนย์วิทยบริการ.

ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์. (2557). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับแบบฝึกทักษะภาพ
การ์ตูน.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สลิล ศิริมงคล.(2539) 10 วิธีในการสอนเด็กให้เขียนเรื่อง. กรุงเทพมหานคร,การศึกษา
กรุงเทพมหานคร.

แสงระวี ประจวบวัน (2553). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียง โดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ใช้
วิธีการแผนที่ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.มหาวิทยาลัยศิลปากร.
สำนักหอสมุดกลาง.นครปฐม

Buzan, Tony. (1991). *Use your sides of your Brain*. New York: Penquin Group.